

Флакей М. Г.,
здобувач вищої освіти факультету менеджменту
Наукові керівники: Пилипенко О. В., Полторак А. С.,
д-р екон. наук, професор, Миколаївський національний
аграрний університет, м. Миколаїв

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІНАНСОВОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ

Поширення електронних послуг, використання інформаційних технологій та поява віртуальної реальності змінюють обличчя сучасної економіки. Водночас цифрова трансформація створює нові потужні можливості для держав, суспільств та громадян, надаючи можливості для значного економічного та соціального впливу. Враховуючи значний вплив цифрової трансформації на всі сфери життя, питання визначення впливу цифрової економіки на системи фінансового менеджменту підприємств набуває все більшої актуальності.

У 2018 році Кабінет Міністрів України схвалив Концепцію цифрової економіки та соціального розвитку України на 2018-2020 роки [1], наголосивши на необхідності сприяння використанню цифрових технологій в усіх сферах бізнесу та суспільства. Концепція визначає цифрову економіку як діяльність, в якій цифрові дані, як числові, так і текстові, є основним засобом виробництва.

Цифрова трансформація спричиняє низку позитивних змін, з-поміж яких: прискорення економічного зростання та залучення інвестицій; перетворення секторів економіки на конкурентоспроможні та продуктивні; технологічна та цифрова модернізація промисловості та створення високотехнологічних виробництв; забезпечення доступу громадян до переваг та можливостей цифрового світу; реалізація людського потенціалу; розвиток цифрових індустрій та цифрового підприємництва.

Цифрова економіка передбачає використання та впровадження інформаційних технологій та інновацій. Перехід до цифрової економіки для промислових підприємств у світі визначається як Індустрія 4.0 (Четверта промислова революція). Як концепція [1] Індустрія 4.0 визначається як наступний етап цифровізації виробництва, в якому важливу роль відіграють Інтернет речей, машинне навчання, великі дані, хмарні обчислення, штучний інтелект, робототехніка, 3D та доповнена реальність.

Хмарні технології (Cloud Computing) забезпечують доступ до різноманітних обчислювальних ресурсів та послуг через Інтернет. Замість того, щоб мати власне обладнання та програмне забезпечення на місці, користувачі можуть використовувати хмарні послуги, що надаються провайдерами [4]. Це дозволяє зменшити витрати на обладнання та підтримку, а також забезпечує більшу гнучкість та масштабованість.

Блокчейн (Blockchain) – це розподілена база даних, яка забезпечує безпеку, надійність та прозорість транзакцій. У блокчейні інформація зберігається у вигляді блоків, які постійно додаються до ланцюжка [5]. Кожен блок містить хеш попереднього блоку, що гарантує недоступність до зміни вже збережених даних. Таким чином, блокчейн забезпечує надійність даних і запобігає можливості фальсифікації чи втрати інформації. Блокчейн широко використовується в криптовалютних системах, таких як Bitcoin та Ethereum, де він забезпечує безпеку та надійність транзакцій.

Смарт (розумні) контракти (Smart Contracts) – це програми, які автоматично виконують угоди або умови, записані в коді, без необхідності посередництва чи довіри до третьої сторони [6]. Смарт контракти базуються на блокчейн технології і використовуються для автоматизації та забезпечення безпеки різних видів угод.

Коли йдеться про наслідки цифровізації економіки, одним з найбільших досягнень, безсумнівно, є те, що завдяки обробці великих обсягів даних вона розширює можливості для вирішення складних завдань, підвищує ступінь комунікації у світовій спільноті, обмін інформацією, якість продукції та прискорює виробничі процеси. Завдяки технологіям великих даних компаніям легше прогнозувати очікування споживачів і розуміти, наприклад, як покращити свою продукцію. Не буде помилкою сказати, що компанії, які використовують такі технології, мають набагато більше шансів на успіх.

Коваленко Л. О. зазначає, що до елементів системи фінансового менеджменту відносить нормативно-правове забезпечення фінансового менеджменту, суб'єкти та об'єкти фінансового менеджменту, комплекси фінансових завдань, фінансові інструменти, важелі, методи та технічні засоби фінансового менеджменту.

Леверидж як складова механізмів фінансового менеджменту включає прибутки, витрати, фінансові санкції, дивіденди, відсоткові ставки, дисконти, інвестиції в акціонерний капітал та амортизаційні відрахування. Інструментами фінансового менеджменту є акції, облігації, опціони, форварди та ф'ючерси. Для створення інформаційної структури сукупність елементів, що складають систему фінансового менеджменту, структурується з точки зору розподілу елементів за рівнем їх домінування [3]. Таким чином, елементи системи фінансового менеджменту компанії організовані в наступному порядку: цілі та принципи складають перший рівень системи, тоді як інші елементи представлені в порядку звернення до суб'єктів, функцій, фінансових механізмів та об'єктів системи фінансового менеджменту.

Таким чином, ефективно сформована система фінансового менеджменту сприяє стабільному функціонуванню підприємства в майбутньому, його динамічному розвитку та позиції на ринку. Однак, враховуючи сучасні тенденції цифрової трансформації економіки, бажаним є доповнення та оновлення основних елементів системи фінансового менеджменту новітніми інформаційно-

комунікаційними технологіями. Зокрема, вони мають значний вплив на вибір фінансових методів та фінансових інструментів, обсяги інвестицій в окремі сфери виробництва, маркетингу, соціальні мережі та різноманітні інноваційні проекти.

Список використаних джерел

1. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України 2018-2020. Законодавство України URL: <http://surl.li/ihste> (дата звернення: 12.09.2023).
2. Коваленко Л.О., Ремньова Л.М. Фінансовий менеджмент. 3-тє видання, випр. і доп. К. : Знання, 2008. 483с.
3. Лямець В.І., Тевяшев А.Д. Системний аналіз. 2-є вид., перероб. та допов. Харків : ХНУРЕ, 2004. 448 с.
4. Poltorak A., Volosyuk Yu., Tyshchenko S., Khrystenko O., Ribachuk V. Development of directions for improving the monitoring of the state economic security under conditions of global instability. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2023. № 2(13-122), pp. 17–27. doi: 10.15587/1729-4061.2022.253062.
5. Sirenko N., Atamanyuk I., Volosyuk Yu., Poltorak A., Melnyk O., Fenenko P. Paradigm changes that strengthen the financial security of the state through FINTECH development. *11th International IEEE Conference Dependable Systems, Services and Technologies, DESSERT2020*. 2020. 14-18 May, 2020, Kyiv, Ukraine. DOI: 10.1109/DESSERT50317.2020.9125026.
6. Полторак А. С., Каземирчик М. С., Поліщук А. І. Пріоритетні загрози фінансовій безпеці в умовах трансформаційних процесів у сучасній економіці. *Modern Economics*. 2020. № 24(2020). С. 157-163. [https://doi.org/10.31521/modecon.V24\(2020\)-25](https://doi.org/10.31521/modecon.V24(2020)-25).